

בית כנסת בני ישראל

HEGEDŰS-CSÁKY-BENÉI JISZRÁÉL ZSINAGÓGA

és

BÉT SMUÉL TANHÁZ

Felhívom szíves figyelmeteket, hogy szemeszterünk

június 25.-én, csütörtökön befejeződik!

Ezután nyári szünetre megyünk!

ZSINAGÓGAI INFORMÁCIÓK

2026. június 21-június 27.

Közvetlen link:

<https://us04web.zoom.us/j/6579029560>

ID szám: 6579029560

Password: 917838

BÉT SMUÉL TANHÁZ ZOOM ELŐADÁSAI:

בית מדרש-בית שמואל

הרצאות ושיעורים בזום

június 21. vasárnap 18:00	Szerdócz Ervin: Hetiszakasz -Háftará
június 22. hétfő 18:00	Paszesz Zev: Kommentár irodalom
június 23. kedd 18:00	Szerb Gábor: Gondolatok a Tánách világából : A befejezetlen szimfónia
június 24. szerda 18: 00	Roth László: Az ősök nyomában
június 25. csütörtök 18:15	Fekete László: Kántorművészet (Először mincha ima, azután a koncert)

Hétköznapi imarend

vasárnap-péntek reggel zsinagóga	08:00
vasárnap-csütörtök esti ima ZOOM	18:30

Sábbáti tudnivalók 2026. március 26-27.

זמני התפילה בשבת

tanulás	18:00
esti ima	19:00
szombat délelőtti istentisztelet	09:00
	hetiszakasz: CHUKÁT-BÁLÁK חוקת בלק

Egy mondat az 1. hetiszakaszból חוקת

וירם משה את ידו ויך את הסלע במטהו פעמים ויצאו מים רבים

„És Mózes felemelte kezét és kétszer ráütött botjával a sziklára, és bőven ömlött a víz...”
(M.IV. 20.11.)

Egy mondat a 2. hetiszakaszból בלק

מה טובו אוהליך יעקב משכנותיך ישראל

"Milyen szépek a te sátraid, Jákob, a te hajlékaid, Izrael!"

Mózes IV.24.5

K O M M E N T Á R, ELHUNYT MESTEREINK TANÍTÁSAIBÓL

Forrás: OR-ZSE régi honlap

CHUKÁT

Ezen a héten a Chukát-Bálák hetiszakaszait olvassák a zsinagógában.

Izsóp

Chukát. Jelentése: törvényei. Méghozzá a kifejezést olyan törvényre értik, amelynek racionális magyarázatát a véges felfogásunkkal nem érthetjük. Hibátlan vörös tehenet levágtak, elégettek, cédrusfát, izsópot és karmazsint is tettek a tűzre. Az összegyűjtött hamut vízzel feloldották és meghintették vele azt, aki hulla érintésétől tisztátalan lett. A megérintett tiszta lett, aki hintette, tisztátalan egészen estig. Nehéz ezt megérteni. Magyarázatát majd megfelelő időben közli velünk az Ő...való, amikor méltóak leszünk rá. A drámai események folytatódnak. Kádésben meghalt Mirjam, Mózes nővére. A tiszteletére egy kút kísérte útját a vándorlás során. Most a kút kiapadt és szomjúság kínozza Izrael gyermekeit. Zúgolódtak és visszavágytak Egyiptomba. A pörlekedés izgalmában Mózes nem figyelt pontosan az Örökkévaló szavára és nem beszélt a sziklához kérve, hogy adjon vizet, ahogy erre utasították, hanem kétszer ráütött botjával, így leértékelt a csodát. Az emberek azt hitték, hogy a sziklában lévő víz tört elő az ütés hatására. Ez olyan nagy bűnnek számított, amelyet Mózes és Áron Meribáhnál a pörlekedés vizénél elkövetett, hogy nem léphettek be az Ígéret Földjére. Hor hegyén Mózes és Eliézer felkísérte Áront arra a helyre, amelyet számára az Ő...való megjelölt, Áron fiának Eliézernak átadta a főpapi öltözéket és meghalt a hegyen. Harminc napig siratta Izrael egész háza.

Deutsch Gábor

KOMMENTÁR

Részlet Menáchem Meron: **Az élő Biblia** című könyvéből

CHUKÁT

A "TELJES" EREC JISZRÁEL

Hetiszakaszunk a pusztában vándorló Izrael első komoly háborúját beszéli el, ami nemcsak győzelemmel, hanem bizonyos mértékig honfoglalással végződött.

Mikor Izrael fiai elindultak a Vörös-tengertől, hogy birtokukba vegyék Kánaán országát, a mai Transzjordánia területén kellett átmenniük. Nem volt tervbe véve a terület elfoglalása, még kevésbé annak betelepítése. Az Ábrahámnak ígért országhatárok keleten a Jordán folyó és a Holt-tenger voltak. (Gen. 15/18., Deut. 11/24.)

Ennek megfelelően átvonulási engedélyt kértek az ott uralkodó két királytól, Szichon az emoriták és Ug a Básán királyától. Mózes követeket küldött hozzájuk, mondván: "Hadd menjünk át országodon, nem megyünk át mezőkön és szőlőkön, nem isszuk a kutak vizét, az országúton megyünk majd, amíg elhagyjuk határodát. (Num. 21/21-22.)

Előbb Szichon, majd Ug nagy sereggel vonultak fel Izrael fiaival szemben, de vereséget szenvedtek. Mózes a győzelem után sem szándékozott betelepíteni a területet. Csak Reuvén, Gád és Menase fél törzsének kérésére engedett, mikor azok megfogadták, hogy élcsapatként (chalicim) vesznek részt a harcokban, amíg egész Kánaánt el nem foglalják. Fogadalmukat be is tartották. De amikor Józsuá idejében oltárt akartak emelni letelepedésük területén (Transzjordánia), az egész nép felkelt ellenük, mert azt hitték, hogy el akarunk szakadni. (Abban az időben a Szentély jelképezte a nemzeti függetlenséget.) A hozzájuk küldött küldöttség feje, Pinchász főpap így szólt: "Ha tisztátalannak érzitek a nektek adott területet, jertek át az országba (a Jordán nyugati partjára) és telepedjete le közöttünk, ahol Isten Szentélye lakozik." (Jos. 22/19.) A két és fél törzs megnyugtatta a népet és vezetőit, hogy az oltárt emlékül emelték és nem szándékoznak külön szentélyt építeni.

A Tórában és Józsuá könyvében leírt elbeszélések arról tanúskodnak, hogy az ígéret Földjének szentsége csak a Jordánig terjed és nem annak másik partjára.

Történelmünk során azonban többször is birtokunkban volt a Jordánon túli terület. Dávid király leigázta Moávot és Ammant (i.e. 980-970), területüket elfoglalta és országához csatolta. A terület örökségül szállt fiára, Salamon királyra (i.e. 970-930). A chasmoneusok korában Alexander Jánáj (i.e. 103-76) szintén uralta a Jordánon túli részt. Legutoljára a Balfour-deklaráció tekintette a Jordán mindkét partját zsidó nemzeti otthonnak. Csak a gyarmatügyi miniszter, Winston Churchill választotta le Transzjordániát 1922 -ben a zsidó nemzeti otthonról és állította fel benne az angoloktól függő emírséget.

Mostanában nagyon sok szó esik a "teljes Erec Jiszáel" -ről (Erec Jiszáel Háslémá). Minden bizonnyal csak a Jordán nyugati partjára gondolunk (Ciszjordánia). Hosszú történelmünk során azonban igen sokszor változott a független zsidó állam területe. Többnyire nem volt a kezünkben a Jordánon inneni terület sem egészen. A Babilóniából visszatértek nem mondhattak többet magukénak, mint az ország középső részét. Nechemja volt az, aki Jeruzsálemet megerősítette, fallal vette körül és kötelezte a nép tíz százalékát az odaköltözésre. (Nechemja 11/1., i.e. 434) Sem az ő idejében, sem a perzsa

vagy Nagy Sándor után a görög uralom korában az ország nem volt független, hanem egy nagyobb körzetnek kis részeként szerepelt. A vezetés a főpapok kezében volt és tényleges hatalmuk Jeruzsálemre és környékére korlátozódott.

Végül a chasmoneus szabadságharc (i.e. 167) vetette meg az alapját a második független Zsidó Államnak (i.e. 142 -ben). De csak Alexander Jánáj idején nyerte el az Állam teljes kiterjedését, beleértve a tengerpartot és a Jordánon túli terület egy részét.

Ellenségek akkor sem hiányoztak akár a közöttünk lakók, akár az országon kívül élők közül. De mindaddig, míg a nép egységes volt, nem lehettek úrrá rajtunk. A testvér-viszály Jánáj két fia, Hyrkanos és Aristolus között vetett véget Júdea önállóságának és hozta ránk a római igát. (i.e. 63-ban.)

A "teljes" Erec Jiszáel a történelem során sokszor változott. Ami mindvégig szilárd pont volt a zsidó hitben, eszmevilágban, az Jeruzsálem városa. Érte imádkoztunk kétezer éven át, benne láttuk Erec Jiszáel központját, szívét mind a mai napig.

Bálák hetiszakasz

Elhangzott az OR-ZSE zsinagógájában 2008.07.11-én.

Sábesz reggel (*beezrász háSém*) a *sáhrisz* imában a *Tórából/Tajróból Bólók* hetiszakaszát is lejnoljuk/olvassuk.

A *Bólók* hetiszakasz központi témája *Bileóm/Bálám* áldása. *Bileómnak*, e nem zsidó prófétának az áldása, amelyet akarata ellenében kellett mondania 3x is a zsidókra, hiszen „átkozásra” kérte őt fel, fizette meg *Bólók*, a moábiták királya. *Bileóm* szavait: "*Má tajvu ajholehó Jáákajv, miskanajszehó Jiszroél.* – Milyen szépek a te sátraid Jákob, a te hajlékaid Izrael." -mondjuk *sáhrisz* imáink elején is.

Nem része imáinknak, de most majd elmondom, elmondom itt a zsinagógában *Bileóm* még ez előtt mondott szavait, amelyeket szintén nem akart mondani, de mégis mondania kellett e nem zsidó prófétának, mert mondatta vele valaki, mondatta vele az Ő.való.

Az elmúlt vasárnap, végig az Andrassy úton a Városligetig, azon a felvonuláson, de az előtt is, sokan kimondták, gyűlölettel mondták azokat az átkozó szavakat, amelyeket annak idején *Bileóm* akart mondani a zsidókra, de egy felsőbb hatalom nem engedte mondania neki.

Hangozzanak el *Bileóm* szavai a Bibliából: "Hogyan átkozzam meg azt, akit nem átkozott meg I.ten és hogyan káromoljam azt, kit nem káromolt az Ő.való?" I.ten akarata ellen cselekedni istentelenség, erre még egy nem zsidó próféta sem volt képes. Pedig akarta.... Ő is... Mások is... Már akkor is... Manapság is... Sokan... Manapság sokan meg is teszik... És ezzel Ábrahám gyermekeit, utódait, tanítványait átkozták, káromolták.

A *Pirké Óvajsz* V. fejezet 19. *misnojában* olvassuk: "Aki az alábbi 3 tulajdonsággal

rendelkezik, az Ábrahámnak, a mi atyánk tanítványának mondhatja magát. Akinek ezekkel ellenkező 3 tulajdonsága van, az *Bileómnak*, a gonosznak a tanítványa.

1. Jóindulat/*Ájin tajvó*.
2. Alázatosság/*Ruáh nemuhó*.
3. Szerénység/*Nefes sefóló*.

Ezek teszik az embert Ábrahám tanítványává.

1. Rosszindulat.
2. Fennhéjzás (felsőbbrendűség).
3. Kevélység (kérdés).

Ezek teszik az embert *Bileóm* tanítványává.

Mi a különbség Ábrahám, a mi atyánk tanítványai és *Bileóm*, a gonosz tanítványai között?

Ábrahámnak, a mi atyánknak tanítványai élvezik e világot és öröklik az eljövendő világot, ahogyan meg van írva: „...hogy örökséget adjak az engem szeretőknek és megtöltsem kincstárukat.” (Mislé VIII,21) És *Bileómnak*, a gonosznak tanítványai a gyehennát öröklik és alászállnak az enyészet vermébe, ahogyan meg van írva: „Én I. tenem, te taszítod őket a sírnak mélyére.(...) De én benned bízom!” (Zsoltárok LV,24)

Békés és boldog szombatot kívánok Ábrahám gyermekeinek, mindnyájónknak! Git sábesz! Sábát sálom!

Oláh János

Az oldalt szerkesztette:

Schöner Alfréd

בית כנסת בני ישראל

BZSH Hegedűs Templomkörzet

Benéi Jiszráél Zsinagóga

1136 Budapest, Hegedűs Gyula u. 3.

06-30-644-9083, 06-1-340-5085

e-mail: hegedus@bzsh.hu;

